

Ukrainos Ministro Pirmininko Deniso Šmyhalio
ir
Lietuvos Respublikos Ministro Pirmininko Gintauto Palucko
bendras pareiškimas
dėl Lietuvos ir Ukrainos tarpvyriausybinių konsultacijų rezultatų

Mes, Ukrainos Ministras Pirmininkas Denisas Šmyhalis ir Lietuvos Respublikos Ministras Pirmininkas Gintautas Paluckas, Lietuvos Respublikos Vyriausybės vizito į Ukrainą metu susitikome šiandien, 2024 m. gruodžio 20 d., Kijeve, taip parodydami savo tvirtą įsipareigojimą remti Ukrainą ir jos žmones.

Šis vizitas ir pirmosios Ukrainos ir Lietuvos Respublikos vyriausybių konsultacijos parodo ilgalaikę, glaudžią Ukrainos ir Lietuvos draugystę ir strateginę partnerystę. Tai pabrėžia mūsų bendrų istorinių, politinių, ekonominių ir kultūrinių ryšių, taip pat mūsų valstybių, vyriausybių, Ukrainos ir Lietuvos tautų solidarumo ir abipusės pagarbos ilgalaikę reikšmę.

Patvirtiname savo vieningą pasiryžimą nutraukti neteisėtą, neišprovokuotą ir nepateisinamą Rusijos Federacijos agresijos karą prieš Ukrainą ir atkurti Ukrainos suverenitetą bei teritorinį vientisumą, atsižvelgiant į tarptautiniu mastu pripažintas sienas, siekiančias jos teritorinius vandenis. Ukrainos pergalė yra svarbiausias Ukrainos ir Lietuvos bendras prioritetas.

Raginame savo tarptautinius partnerius ir toliau palaikyti Ukrainą, kad ir ko pareikalautų pergalė prieš agresorę Rusiją, pabrėždami būtinybę, kad visa tarptautinė bendruomenė paspartintų ir padidintų Ukrainos poreikius atitinkančios karinės pagalbos teikimą Ukrainai, panaikintų bet kokius apribojimus, viršijančius tarptautinėje teisėje numatytuosius, ir suteiktų Ukrainai galimybę veiksmingai naudotis teise ginti save 2025 m. ir vėliau.

Pabrėžiame, kad svarbu visapusiškai ir sistemingai įgyvendinti įsipareigojimus pagal dvišalį Susitarimą dėl bendradarbiavimo saugumo srityje, kurį 2024 m. birželio 27 d. Briuselyje pasirašė Ukrainos Prezidentas Volodymyras Zelenskis ir Lietuvos Respublikos Prezidentas Gitanas Nausėda.

Šiuo atžvilgiu Ukraina labai vertina iki šiol suteiktą Lietuvos paramą Ukrainai (1 mlrd. 545 mln. eurų) ir jos įsipareigojimą siekti, kad ateinančiais metais Ukrainos saugumo ir gynybos sektoriams kasmet būtų skiriama parama, siekianti 0,25 proc. Lietuvos BVP. Vertiname Lietuvos Vyriausybės tvirtą apsisprendimą vykdyti šį įsipareigojimą, pabrėžiame jo strateginę svarbą ne tik Ukrainos gynybai, bet ir visos Europos saugumui ir stabilumui bei visos taisyklėmis grindžiamos tarptautinės tvarkos likimui.

Pabrėžiame būtinybę visapusiškai remti bendrus Ukrainos ir Lietuvos bendradarbiavimo projektus gynybos sektoriuje, įskaitant bendrą gamybą, Ukrainos su gynyba susijusios gamybos finansavimą (taip pat ir pagal iniciatyvą „Zbroyari“), gamybos lokalizavimą ar bendrus gynybos projektus, bendras pastangas išminavimo ir reabilitacijos srityse, institucijų ir visuomenės keitimąsi patirtimi ir ekspertinėmis žiniomis pasirengimo gynybai ir civilinei gynybai srityse.

Be to, labai vertiname tai, kad šių metų lapkritį Ukrainos ir Lietuvos gynybos ministerijos pasirašė du susitarimo memorandumus dėl tolesnio bendradarbiavimo gynybos pramonės srityje plėtojimo ir praktinio mechanizmo, skirto Ukrainos gynybos ir saugumo pajėgoms remti Lietuvai prisidedant prie Ukrainos gynybos pramonės, sukūrimo. Šiais memorandumais siekiama suintensyvinti bepiločių orlaivių, antžeminių ir jūrinių sistemų, elektroninės kovos sprendimų ir kitų technologinių gynybos naujovių gamybą ir tiekimą. Juose taip pat daug dėmesio skiriama šaudmenų ir kitų svarbių komponentų gamybos pajėgumams abiejose šalyse plėsti.

Visos šios pastangos yra svarbus žingsnis Ukrainos pergalės link.

Ukraina dėkinga Lietuvai už tvirtą paramą pastangoms, kuriomis siekiama visapusiškos, teisingos ir ilgalaikės taikos Ukrainoje. Lietuva ir toliau remia Ukrainos taikos formulę kaip vienintelį realų būdą tokiai taikai atkurti. Po pirmojo Pasaulinio taikos aukščiausiojo lygio susitikimo 2024 m. birželį Šveicarijoje Ukraina labai vertina aktyvų Lietuvos dalyvavimą įgyvendinant Taikos formulę ir bendrą pirmininkavimą 6 punkto „Rusijos kariuomenės išvedimas ir karo veiksmų nutraukimas“ darbo grupei. Ukraina taip pat palankiai vertina ir tvirtai remia Lietuvos įsipareigojimą aktyviai dalyvauti įgyvendinant Kanados ir Norvegijos vadovaujamą iniciatyvą „Saugūs keliai namo“.

Ukraina palankiai vertina naujosios Lietuvos Vyriausybės pasirengimą toliau teikti Ukrainai būtiną paramą dvišalio politinio dialogo ir tarpžinybinio bendradarbiavimo pagrindu, taip pat prisidedant prie tarptautinės bendruomenės didesnės aprėpties pastangų, įskaitant šiuos veiksmus, bet jais neapsiribojant:

- konsoliduoti tarptautinę paramą Ukrainos pergalės planui, kuriuo siekiama ženkliai sustiprinti Ukrainą ir taip sukurti būtinas sąlygas visapusiškai, teisingai ir ilgalaikiai taikai pasiekti;
- paspartinti ir padidinti būtinas ginkluotės, įskaitant Ukrainos poreikiams pritaikytas tolimojo nuotolio sistemas, tiekimą ir panaikinti visus esamų sistemų naudojimo apribojimus, nes tai yra esminės sąlygos Ukrainos pergalei pasiekti;
- ieškoti visų įmanomų būdų, kaip toliau plėsti paramą Ukrainos ginkluotosioms pajėgoms, jų mokymą ir didinti jų veiksmingumą, taip stiprinant Ukrainos savigynybos pajėgumus;
- pripažįstant Jungtinių Valstijų teikiamos karinės paramos didelę svarbą, bendradarbiauti su Europos valstybėmis, siekiant imtis didesnio masto veiksmų Rusijos agresijai stabdyti, užkirsti kelią Rusijos tolesnei karinei pažangai Ukrainoje ir galimai agresijai Europoje ateityje ir atgrasyti ją nuo to;
- bendrai raginti sąjungininkus ir partnerius daug ir skubiai investuoti į Ukrainos gynybos pramonę, perkant vietoje pagamintą įrangą ir šaudmenis;
- remti Ukrainos narystę NATO, kuri yra vienintelė reali saugumo garantija, ir dėti visas pastangas, kad būtų pasiektas sąjungininkių sutarimas pakviesti Ukrainą kiek įmanoma greičiau prisijungti prie Aljanso;
- nuolat pabrėžti 2021 m. Rusijos ultimatumų nepriimtinumą ir juos visiškai atmesti, toliau tvirtai remti Ukrainos suverenitetą, nepriklausomybę ir teritorinį vientisumą,

atsižvelgiant į tarptautiniu mastu pripažintas sienas, siekiančias jos teritorinius vandenius, aktyviai bendradarbiaujant ir pagal tarptautinę Krymo platformą;

- išipareigoti tvirtai remti Ukrainos stojimą į Europos Sąjungą, tam tikslui įtraukiant šį prioritetą į rengiamą naują 2028–2034 m. ES biudžetą ir Lietuvai rengiantis teikti politinę ir konsultacinę pagalbą viso stojimo proceso metu tiek dvišaliu, tiek daugiašaliu pagrindu;

- tęsti finansinę, humanitarinę ir kitą pagalbą Ukrainai, skatinti Ukrainos ekonominį, energetinį stabilumą ir atsparumą, Ukrainos integracijai į Europos Sąjungą būtinas demokratines reformas ir stiprinti Ukrainos pilietinę visuomenę;

- plėtoti su Ukraina tarptautinius transporto koridorius, įgyvendinant bendrą Lietuvos ir Ukrainos iniciatyvą „Free Rail“, kad būtų užtikrintas transporto sektoriaus atsparumas ir jo pasirengimas prisidėti prie ilgalaikio Ukrainos ekonomikos augimo;

- ES mastu aktyviai remti spaudimo Rusijai didinimą jai taikomomis sankcijomis, įskaitant, bet neapsiribojant, priklausomybės nuo Rusijos iškastinio kuro panaikinimą uždraudžiant suskystintų gamtinių dujų importą, priklausomybės nuo Rusijos branduolinių technologijų mažinimą ir „Rosatom“ veiklos ribojimą. Tai taip pat apima atsakomybės Rusijos „šešėliniam laivynui“ taikymą, ribojant galimybes apeiti esamas sankcijas ir nustatant naujas priemones, mažinančias Rusijos agresijos karą prieš Ukrainą skatinančias pajamas;

- remti Ukrainos pastangas patraukti atsakomybėn Rusiją, jos politinę ir karinę vadovybę bei jų bendrininkus už nusikaltimus pagal tarptautinę teisę, įvykdytus Ukrainoje arba prieš ją, įskaitant agresijos nusikaltimą, taip pat už didžiulę žalą, padarytą asmenims, subjektams ir Ukrainos valstybei;

- remti greitą sprendimų dėl imobilizuoto Rusijos turto panaudojimo įgyvendinimą ir didinti pastangas rengti ES sprendimus, kuriais būtų leidžiama kaip paramą Ukrainai panaudoti ne tik tokio turto duodamą pelną, bet ir patį turtą;

- sudaryti palankesnes sąlygas karo belaisviams, neteisėtai deportuotiems vaikams ir neteisėtai sulaikytiems civiliams gyventojams grįžti į Ukrainą;

- dėti kuo daugiau pastangų siekiant toliau izoliuoti Rusijos Federaciją, įskaitant jos narystę tarptautinėse organizacijose ir institucijose, uždaryti ir uždrausti su Rusijos valstybe susijusias institucijas, kurios skleidžia dezinformaciją ir propagandą, apriboti Rusijos įtaką kitose srityse, tarp jų – ekonomikos, finansų, mokslo, kultūros, sporto, turizmo ir socialinės žiniasklaidos srityse;

- užtikrinti sąveiką ir abipusę paramą tarptautinėse organizacijose, siekti aktyvesnės šių organizacijų vykdomųjų struktūrų paramos Ukrainai.

Ukraina labai vertina Lietuvos svetingumą ir pagalbą suteikiant namus turėjusiems bėgti nuo Rusijos agresijos ukrainiečiams, sudarant jiems palankias sąlygas įsidarbinti, gauti medicininę pagalbą, mokytis ukrainiečių kalba.

Pripažįstame 2024 m. lapkričio 22 d. Vilniuje Lietuvos, Estijos ir Latvijos Ministrų Pirmininkų pasirašytos Bendros deklaracijos, kuria nustatomas vienodas regioninis požiūris į mūsų laukui svarbių didesnės rizikos objektų kontrolę, svarbą ir visapusiškai ją remiame. Raginame ir kitas ES valstybes nares prisijungti prie šios iniciatyvos, pabrėždami, kad kovinėms operacijoms svarbių didesnės rizikos objektų ir technologijų judėjimas

intensyvina Rusijos agresijos karą prieš Ukrainą, prisideda prie karo nusikaltimų ir kelia grėsmę Lietuvos Respublikos ir kitų regiono valstybių bei visos Europos Sąjungos saugumui.

Pripažįstame, kad Ukraina yra viena didžiausių pasaulio šalių, prisidedančių prie pasaulinio aprūpinimo maistu saugumo, nes jos eksportuojami maisto produktai aprūpina maistu 400 milijonų žmonių iš 100 šalių. Todėl labai svarbu, kad Ukraina ir toliau netrukdomai tiekėtų grūdus tiems, kurių išgyvenimas nuo jų priklauso. Labai vertiname Lietuvos tvirtą paramą iniciatyvai „Grūdai iš Ukrainos“, parodytą per visus tris 2022–2024 m. Kijeve vykusius tarptautinius aukščiausio lygio susitikimus aprūpinimo maistu saugumo klausimais, taip pat tai, kad Lietuva iš viso skyrė 4 mln. eurų šiai gyvybiškai svarbiai veiklai finansuoti. Ši parama yra itin svarbi sprendžiant su pasaulinio aprūpinimo maistu saugumu susijusias problemas, todėl tikimės, kad Lietuva ir toliau laikysis šio įsipareigojimo.

Dar kartą patvirtiname savo įsipareigojimą stiprinti Ukrainos ir Lietuvos strateginę partnerystę sprendžiant bendrus iššūkius ir siekiant bendrų tikslų, taip pat palaikant aktyvų dialogą Tarpvyriausybinėje Ukrainos ir Lietuvos prekybos ir ekonominio bendradarbiavimo bei bendradarbiavimo mokslo ir technologijų srityse komisijoje.

**Ukrainos Ministras
Pirmininkas**

Denisas Šmyhalis

**Lietuvos Respublikos
Ministras Pirmininkas**

Gintautas Paluckas